

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 22. Quomodo tu &c. Exposcit Christus facilia, vt aquam, nec illi damus, exposcit diabolus grauißima, sed & illa diabolo offerimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

xit, super eo se inclinavit, & requiescit, ubi mulierem
 prestolatur Samaritanam. Aquas petendo suum
 cum illa negotium orditur, a quas ab illa depol-
 cit, aquas illi promittit, de aquis confabulatio est
 & primum hoc omnium illi proponit: *Da mihi bi-
 bere.* Eximij, sciant aquae mysterijs; & nullam
 habent difficultatem, quoniam in illis nostra cõ-
 prehenditur saluatio: quia nostrae principium sal-
 uationis, aquae sunt baptismatis, etenim per hoc
 in filios regeneramur Dei, veterem in aquis
 Adam demergentes, Nostrum, dum pecca-
 mus, remedium patet in aquis lachrymarum,
 poenitentiae, contritionis, Illas postulat Chri-
 stus, illae sunt, quae nostro loquendi modo illum
 refrigerant, recreant, & ardentissima siti so-
 lantur estuantem, sicut calix frigidae siccitatem,
 Num mortalium inhonestissime, a tuis vis emun-
 dari sperat? *Da mihi bibere.* Num a tuis sicis
 honorum siccitissime peccatis absoluit? *Da mihi
 bibere.* Meane desideras gratiam? *Da mihi
 bibere.* Meane tibi placet gloria? *Da mihi bi-
 bere.*

§. 22. Quomodo tu &c. Exposcit Chri-
 stus facili, ut aquam, nec illi damus, ex-
 poscit diabolus grauissima, sed & illa dia-
 bolo offerimus.

63. S Aluatoris audit raulier impudica petitionem
 illa morosa, fastidiosa, & sublati ad palmum
 superba supercilij, cognoscens ex habitu, & lo-
 quela testatur D. Chryostomus. Quod Chri-
 stus Iudaeus esset, in hunc modum illi respon-
 det: *Quomodo tu Iudaeus cum sis, bibere a me
 possis, quae sum mulier Samaritana non enim
 centuntur Iudaei Samaritani.* Iudaei Samarita-
 nis in materia religionis hostes erant insensibili-
 mis, sicut modo nos haeretici. Iudaei credebant &
 verè quidem, quod in verà viueret fide, quod sua
 sacrificia, vera Dei sacrificia & templi, veri Dei
 te plurim esset, quodque apud illos cultus Dei vi-
 geret legitimus: Samaritani verò varijs. is voluer-
 rentur erroribus, omnesque indubiè damnaretur.
 Ex opposito Samaritani, Iudaeos omnes crede-
 bant a vera Dei religione aberrare, & de his om-
 nibus saluari posse neminem, & quod ipsi vera
 fide fulgerent, vera Deum colerent religione, unde
 velut in hoc inimici: *Non conturbantur Iudaei
 Samaritani.* Perditionem existimabant Sama-
 ritani, cum Iudaeis quidquam habere commune

quacumque ex causa; quocirca dum Christus ali-
 quando per Samariam transit, illum civitate ex-
 cluserunt eo quod noscerent, quod Hierusalem
 tenderet, essetque religione Iudaeus, Iudaei simi-
 liter abominabile habebant, & execrandum cum
 Samaritanis negotiari, quinimo & illos tangere,
 illos alloqui.

Hinc mulier occasionem sumpsit respondendi,
 non solum non illi dando, quod petebat, sed insu-
 per & illum ob petitam aquam reprehendit, quod,
 An tu ignotas Iudaeos non cõti Samaritanis, &
 penitus indecorum esse, vnum ab altero requirere
 quidpiam? *Quomodo tu Iudaeus cum sis, bibere a
 me possis, quae sum mulier Samaritana?* Frigus
 contemperate opposita acie soli repugnare. Inertis
 desitit praelium, & hoc Deus cor conatur emollire.
 Emitte sol diuinitus radium non leuem amorose
 petitionis, humilis & pie, quae etiam rupan pos-
 set ad compassionem mouere durissimam, Ilium
 cordis gelu repercutit frigore stricissimo, quod
 ore emittit: non enim tantum negat id, quod petit
 sed & insuper rogantem acriter reprehendit,
 & inimicitiam profert, quam vult immor-
 talem conseruare. *Quid si tu delinquas in eo,
 quod Iudaei legis obseruastissimi inactum cu-
 stodiunt, nempe quod muliere contrari Samari-
 tana, non ego adeo nequam ut in eo deficiam,
 quod Samaritanorum custodiunt obseruastissimi
 scilicet, nec boni quidquam nec mali, commu-
 nicare Iudaeis, O gelu! O frigus! Oprimè hic
 quadat illud psalmitae. *Mittit crystallum suum
 sicut buccellas, ante faciem frigoris eius qui
 sustinebit? gelu ore suo euibrat: durum adeo, ut
 crystallum esse dixeris, frigidum adeo, ut non sic
 qui sibi de hoc caueat incolumis, Non potest
 accuratius Christi mansuetudo, & mulieris duri-
 ties ista denotare.**

Quid ab illa deposcit Christ? id, quo nihil
 in mundo datu facilius? Dicitur precor, quid ali-
 cui potest esse leuius ad fontem aditanti, & aquam
 haurienti quam sorbillum alteri propinare? si
 panem peteret, aut vinum, aut procul a fonte
 abesset, & rogaret ut domum rediret, aquam hau-
 rita, sicut Elias a Sareptana deposcebat, si ab illa
 peteret, ut in domum suam illum reciperet, &
 hospitium illi pararet, attamen paucillam aquam,
 cum iam proxima puteo eonstitere: *Quasi cili-
 sunt petit Deus, & desiderio flagrat recipendi.*
 Rationum aut Theodoretus in illud, *Altare de
 terra facietis mihi, & offeretis super eo holocausta
 casta &c. Quod si altare lapideum feceris mihi, non
 adificabis illud, de sillis lapideum.* Veluit Tanta
 Deus

Deus facilia reddere sacrificia, idcirco præcipit altaria de infectis, & rudioribus construi lapideis, ut minori negotio possent frequentare sacrificia: *Deo altaria petijt, quod facili posses erigi.*

Narrat Cælius Rodiginus, de Atheniensibus, quod annis singulis actum facerent Anathematis seu execrationis, ut modo summus Pontifex ferri quiritâ in cœna Domini, quosdam primæ notæ peccatores excommunicans Anathema illis imprecabatur, qui potentibus aliquid sine villo vel labore vel difficultate vel damno factu possibile, reuebant: sicut si qui candelam haberet accensam, accedentem alterum, ut lumen accipiat torce repelleret: sicut si te hanc obabulante pateam, quis à te quæreret, quo tendatur ad forum, & nolles illi hoc indicare: quia signu, est hoc dicebat illi, mentis peruersæ, & inhumane, & hunc ponebant in capite libri casum, si quis aquæ sorbillum petierit ab eo qui illum habet ad manum, & eam dare recusar. Hinc illud est quod narrat Macrobius, quod Romæ nullum ad sacrificia Herculis somniam admitterent: eo quod ipsi Italiani transeuntis & sitiniam languenti, mulier aquæ calicem poscenti inhumana denegari, O'im amicus ille Iob grauem exaggeros sequitiam sic ait: quid plura queritis, & quod dura potest ascendere altius inhumanitas: *Aquam lasso non dedisti.*

Mirate mulieris inhumanitatem, frigus peccatoris, cordisque duriem, Hic obstupescit Christi Dei bonitatem, qui à te non efflagitat, nisi quod illi tam facile potes erogare, vel ut aquæ calicem, & tuam execrare duriem quod etiam tantillum illi renuas ingratus erogare. Prope prodigium est videre, quodnam ab hominibus petar diabolus, & quam animo libenti, ac diligenti illud ipsi concedant homines, & pendere quam facilia sint, quam suaui, quæ Deus postulat, & quam illi hæc absolute denegentur: Quid petit Diabolus? quoti die petit id, quod vel semel tantum Deus ab amico sibi charissimo poposcit: & ipse cum effectu postulat, cum Deus hoc non nisi ad probandum postularit.

Omniom difficillimum quod Deus à mundi creatione postulat, ut diximus, illud fuit, quod ab Abraham vnicum rogauerit sibi filium immolari: & hoc semel in vita, ut totus orbis testaretur, quod si amicum haberet sibi adeo constantem, probatæque fidei, ut licet ab eo petere: quod erat illi maximè pretiosum, scilicet vnici filii, illi traderet, suisq; manibus pater ipse iugularet: hoc etenim est quod, ut paulo ante diximus,

inquit Apostolus: *Acceptis enim in parabolam.* Quando mentio fiebat de amicis seruisque fidelissimis ilico proferebat Deus ad locum Abraham, ut amicitia, fidelitatisque integerrimæ prototypum, & nihilominus sola mentis illi sufficiebat demonstratio: quæ tantopere prædicauit ut illi deesse videantur verba, quibus quam hoc sibi placeret, exponat: *Quia fecisti hanc rem:* Quam rem? Nullum est somnia, quod reitius accuratè meritum exprimat & excellentiam, vnde: *Per me metipsum iurauit, quis fecisti hanc rem.*

Hoc quod Deus vel semel in vita solummodo requisit, & ab amico sibi coniunctissimo, & quidè non secuto effectu, hoc quotidie à suis postulat seruus diabolus, ut ostendat, si Deus vnium, ipse mille habeat: & si Deo ipsa petitio suffecerit, ille quærat effectu & quod sibi promptissimè opere ipso famulentur. Et hæc orat illius quoti-

daana petitio, Perpendit Genebrardus quam sit illa diabolo familiaris frequensq; petitio, & quæ supra modum promptè illi obedirent Chananeæ, Phereæ, Iebæ, omnesq; illæ barbaræ nationes terræ promissionis incolæ, qui his singulis prope diebus occupabantur: qua de causa Spiritus S. illos inscribit filiorum necatores: *Per sacrificia iniusta filiorum suorum necatores.* uedum illi, sed & Dei populus eadem offerebat sacrificia, nec tantum homines plebei, sed ipsi Reges quorum filios demon exposcebat ei que litabantur. Hoc etenim de Rege scribitur Manasse: *Traduxit filium suum per ignem.* Idem Rex Achaz fecerat: *Consecrauit filium suum transferebat per ignem secundum idololatriam.* Quis dein ex certo anni die Deo Saturno idolo trecenti pueri consecrabantur. In figura Dei Iouis apud Latinos quotannis illi decimæ puerorum offerebantur, qui ea in regione nascebantur: quia verò hoc vel semel tantum intermiserunt, se graui creditur fame castigari. Quisimo ad nostra vsque in sola vrbe Mexico quotannis offerrentur sacrificia diabolo viginti millia cordium puerorum ac puellaru, quod & ipsi infernali malitiæ esse quis dixerit impossibile. Cū videret diabolus primogenitum elegantiori forma parentibus gravissimum, illum sibi deposcebat, quem ilico nullà interiectâ remorâ summò gaudiò diabolo sacrificabant; Cuius & tanta erat immanitas & humani sanguinis suis inextinguibilis, ut in Dei populo idoli exererit Moloch ex gre-

Gen. 22. 16.

In Psal. 105. 17. ad illud. Immolauerunt filios suos de-

VII. Quam dura requirit diabolus. Sap. 12. 4. Reg. 6. 23. 16. VIII. Varia & immania dicata.

ac vacuum, volneritque vt in eo pueri conclu-
derentur, & iniecto igne idolo viui cremarentur,
adstarent autem parentes, & tympana pulsa-
rent: cum vt puerorum non audirentur vlulatus
ac gemitus, tum vt alacrem estenderent animum
suam, quò diaboli præcepta perficiebant; & eo
modo suas lustrarunt per ignem filios Manasses
& Achaz reges Iudæorum. Talia ab hominibus
requirebat diabolus, qui nihil replicantes hæc
animo exequabantur promptiori, illumque cæ-
teris habebant beatiorem, à quo plura his simi-
lia diabolus expecebat.

Hinc liquidò constat, quàm firmiter suam
habeat confirmatam diabolus intentionem, se-
nempe innumeros habere amicos fidelissimos,
sibi que in rebus tam arduis obsequentissimos.
Si tantum sibi Deus applauserit ob vnicum
amicum, seruumque sibi fidelissimum, vt ob
hoc voluerit, toti innotesceret mundo, quàm
constantem verumque in mando habere tibi ami-
cum, ipse diabolus cum tot habeat qui nedum in
sola animi quiete præparatione, sed operibus
exequuntur, quâ sibi præ Deo, non gratulabitur?

X. Ex his discere, requiri à diabolo molestissima, cui
Diabolus ad nutum mortales obediunt, & licet à paupere
plures requirat tunicam, quâ nullam habet pretiosiorẽ,
habet & maxima continuo tradit illi voluptate. Quid
fideliores tibi præcipit impurissime scortator, sic vt tibi
seruos nec terencium relinquat residuum? quibus te
quâ Deus, periculis, curis, anxietatibus, noctibus inquietis,
impensisque exponit. Quid à vici diu flagran-
tissimo requirit, nisi vt cæstro viuat furioso per-
citus, immensis dispendijs, corporis animæque
turbatus periculis, in omnibus semper inquie-
tus? Ab honorum ardellione quid efflagitat,
quas sollicitudines, quos respectus, quas corres-
pondentias, quantæque patientiam? Et omnia
confestim valetque aridente perficimur.

63. 65. Notat Episcopus Lipoma, quod in Hebræo
In 6. 32. illud: *Fecit populus*, certo dicitur modo forma-
Exod. que coniugationis, quæ significat agere non ta-

liter aut qualiter, sed animo promptissimo, ac
vlnis obuijs, erogando comica fronte sua moni-

lia, licet scirent quod nunquam aliquid ex ijs
essent recipiuri, proinde sic ex Hebræo dicen-

LIT 6. dum: *Magno & prompto animo fecerunt, &*
M A N. *compleuerunt, vt separarent ab auribus*
uis, vt illa amplius non haberent. Si & nunc cõ-

si deraremus, quàm seridò quàm anxidè quàm li-
beraliter mundo deferas ab eo postulata. De his
X. eleganter discourit D. Chrysostomus, nostram
Plebis supponit misericordiam, quâ populum vt Dominum
iudicio

reueretur, cuius voces magna percipimus atten-
tione, auscultantes que dicat, quid boni malique
censeat, & vt eius, satis facias petitioni, quâ dili-
gentiã laboribus, sumptibus, opibus, & accitras,
incommodis? Domine, ne mihi quis in faciem
obijciat, quòd sim terræ filius, vecors imbellis
animi. Domine, quia dicunt: quod vir vt mundi
venetur gloriam tali oporteat cum & tali vesti-
mento circumire indutum, rot stipari seruis,
Mulier quòd dicatur elegantior, hoc cultu illoque
debet adornari, & quàm gratatèr accorritis, quàm
ad amussim omnia perficis, tibi à vilissimo illo
Domino madata, vt nec vlla desit acicula. Verba
nefas est flere D. Chrysostomi: *Dominus noster,*
est populus. & multa turba, seruus est Dominus
& immanis tyrannus, neque enim opus est, vt
mandata à nobis audiantur sed satis est tantum
vt sciamus quid velis. & absque vilo mandato
usdimus tanta est nostra in eum beneuolentia.

Perpendo quem habes Dominum, mundum
turbatum, multorum capicum animal, populum
irrationalem, cui tam impigrè obtemperas, et
que mandata exequeris, vt ne verbum audeas
mulsitare, aut in minimo deficiere, ne tibi quis
improperet quòd ea que tuum concedent statum
non facias: Nec necesse est (inquit S. Doctor)
quòd hoc à te requirat, aut tibi dicat, sed suf-
ficat te suspicari, id quod dicit, aut à te deposcit:
Turba multa incompasta, & insonãta, & qua
est velut quadam fax, aut quisquile, ne manda-
to quidem opus habet sed sufficit solum ostendere,
quenam ei placeant, & statim in omni nõvõd-
mus. Attende ergo, qualiter te cum Deo habetas,
quid à te requirat, quàm seridò quàm eminentibus
promissis alliciat, & quàm tibi facilia præcipiat
Aque calicem rogat Deus, frustum panis, obli-
teram tunicam, vnicam pectoris tuosionem,
vnâ confessionem, vt viuas quasi homo, vt do-
mi tog vias tranquillus, facilia placentia, sed
nec illa adimplemus, illa Deo dare remoramur:
Præceptum quod ego præcipio (Deum audi loque-
tem) non est supra te neque procul positum nec in
cælo situm vt possis dicere quis nostrum valet ad
cælum ascendere? Non tibi præcepti cæli confi-
centium, non maris abyssorum ingressum, non
ad nubes volatû, sed id quòd max: ma potes face-
re facilitate: Prope est verò à in ore tuo & in corda

tuo. Quod habes ad manû, & nullus est operæ.
Quàm ciuilitèr rogauit ab Achimelec David
dû fame deficiens sic ait: *Nunc ergo si quid habes*
*ad manû, vel quinque panes da mihi aut quid-
quid inuenieris, & quia iner mis aduenerat, peti:*
Si Dicit

Si habes hic ad manū hastam, aut gladium, quia que sunt, gladium; & arma mea non tulim tecum. Quam breues petitiones, si habes ad manum, fragmen panis, aut gladium, aut hastam, Non petit à te Deus, nisi, Si quid habes ad manum. Dives epulo, qui ad mensam recumbis opiparum, ubi nondum panes, sed & aures & fercula & deliciae abundant, quas hinc inde dispersis; ex his quæ habes ad manum, da mihi, postulat Deus, in famelicis: Diuitiarum helluo, qui sacco auro & argento oppletos excutis & euoluis, ex his quæ habet ad manum succurre mihi in orphanis, & viduis indigentibus. Hoc petit Deus, & cum tam humane sint eius petitiones, illas Deo inhumani recusamus. Hinc intellige, quam merito nobis Deus indignetur: quia eius non annuimus ingrati postulat.

Ex his declarat D. Augustinus illā difficultatem, quā sapienter enodauimus, extremum videri rigorem, quō Deus primos nostros parces, nosque eorum multauit filios, quos ob esum pomi, morte adeo graui puniuit, nedū in seipsis, sed in omnibus ex ipsis in mundo nascituris. Si nāque pœne grauitas, culpæ debet respondere grauitati quod pomi tantū pondus? quid hoc Deo tanti referebat? A pud nos illa Regis haberetur inaudita crudelitas, se quempiā ob amygdali contactū iuberet affigi patibulo, & inhumanior, si ea de causa, filios quoque omnes præciperet ingulari. Si homo prætendisset cum Lucifero, super astra Dei cōscendere, Deoque expulso eius thronum occupare vel id quod Nemroth, ceterique superbi gigantes, turris Babylonis edificatores, quā cœlos penetrarent, & collatis viribus Deum expugnarent, cœloque deturbarent: at ob vnicum pomum? quis credat? Nota, monet D. August. quod quō rem minorē facis, quā patres nostri cōmiserunt, eō maiorem facis eorum culpam, Si namque Deus rem ab illis exegisset arduā, operosa, vel vt vitā suā ac salutē exponeret discrimini, vel quod magno illis constaret labore, nō multū fuisse videretur, illud domini præceptum nō impleuisse; sed eū illos creasset & tantis tamque eminentib⁹ honorasset donis, totius vniuersi dominio sublimasset, ab illis autē hoc tantū modo flagitaret, vt in signum subiectionis & obedientiæ, vnicā foliā illi dimitterent arbore, alias habentes millenas, & inter illas arborem vitæ, qua possent illā conseruare perpetuam: quod nō voluerint manum earum alicui adijcere, nisi illi solummodo, quam ne tangerent, Deus ab illis postulauerat: hæc fuit eorum culpa, tantō

grauior, quāto illis erat facilius Deo in hoc obedire, quod ab illis petierat; simul & diabolo in hoc obsecuti, quod ab illis rogauerat: cum ita esset, quod in eo perderent vitam suam, animam, & paradysum, cuius erant statuti possessores, omnium suorum bene esse liberorum, ac pœnas incurrerent æternas. Ex eadem quæ ratione iustam capias Des commotionem, meritamque diuitis epulonis condemnatio. nem: non enim ab illo Deus in mendico Lazaro petebat aliud, nisi quod ille tam facile poterat largiri, vt erant mica de mensa decedentes.

Et hæc tua est ò Christiane, non parua culpa nolle Deo quod à te flagitat, concedere, tantō que grauior: quāto tibi, quod petit, est darū facilius. Si omnem à te requireret ipse substantiam, tu verò Lazaro mendicior ingem scerer, si vt nudior paxillo viaeres, quo nudos tuis operires vestimentis, si vt tibi repetitis humeros aperires disciplinis; si vt alas conquireres, quibus sidera scanderes; sed nihil aliud à te requirit, nisi: Si quid habes ad manum. Nihilominus eius repellis inciuilis petitionem, vt mulier hæc, à qua cum aquam peteret, quam ad manū habebat, nec illi deesse poterat ad stāti puteo, passus est repulsā, insuper & probrosē reiect⁹ hanc callidā: Quomodo tu iudaus cum sis &c. Quod est aliud peccatū priori grauius, nō enim contenta eius petitionē abiecit repulisse, insuper & vitæ ac personæ Christi se facit indagatricem, quæ acriter reprehendit quod quæ muneris sui sunt, non faciat hominem accusat nullius conscientia, qui ludæus cum esset & faceret ludæis illicita, couteretur scilicet, quod nefas erat, Samaritanis. Et hoc est plurimorum non leue peccatū, Mulier qui præterquam quod elemosynam negent Christi pauperibus, insuper & de eorum inquirunt vita vitam inquirunt, ad nauseam curiosi, quibus non sufficit negare elemosynam, ipsos etiam contemptim abijciunt iniurias obijcientes, asficientes contumeliā, & ob petitam arguentes elemosynam: ita exprobrant: Quomodo tu? Cuius es tu? quis te huc adduxit? Vnde te hic habemus? Tu, qui mihi dare debuisses: tu, qui corporis robore fortis, & sanus vales operari æquam inquis, esset, tu cum tuis in tua maneres regione, tu fores labore manuum tuis subuenires parentibus pauperibus, &c. Scelus, vt nullum magis execrandum, vt Tract. 1. eleganter doctēque ponderat D. Chrysostomus num. 132 & nos retulimus: notat autem hoc singulariter, & seqq. quod numquam Abraham Angelos hospitio

66
XV.
Christi.
ni inhu-
manitas,

XVI.

Mulier

quis

ad nauseam

curiosus

quis

te huc

adduxit

Vnde

te hic

habemus

Tu

quis

te huc

adduxit

Vnde

te hic

habemus

re-

XIII.
Simili.
tude.

XIV.

Quo res

præcepta

minor

sunt, eō

grauior

sunt &

culpa.

XII.

Deus

Deus

nec per hoc dignus fuisset tot Dei beneficijs donisq; recipiendis, si curiosè nimis de peregrinis aduentantibus inquisisset, vnde venissent, quomam essent, quò tenderent, num laborando forent idonei, vel ex mendicatio viuere debuissent?

XVIII. Pulchra allusio ad vocè Iudæus

Attamen ô mulier, quæ cum adeo sis ab huius Domini remota cognitione tam profè nihilominus tuis verbis ad illam accedis, vt omisâ tantummodo vnâ syllabâ, verteretur tua interrogatio in tantam eius tuxque personæ confessionem, vt facere non posses alioem: si quando dixisti: *Quomodo tu Iudæus cum sis*: illas duas omittes litteras tu, & diceres: *Quomodo tu Deus cum sis bibere à me possis, quia sum mulier Samaritana: non enim contumetur.* Quis credat hoc, Domine quod cum Deus tu sis, fons vitæ, per hæc arentiâ Samaritæ perambules adeo siti exhaustus, vt teipsum eo vsque deicias, vt potu postules à muliere lasciuia, qua stuarua, lupa Samaritana? Quid foeti gloriæ cum siti? quid cæci primogenito cum muliere terre abiectionis? *Que conuentio Lucis ad tenebras, Christi ad Belial? Non enim contumetur.* Eterne potest vt Princeps eternitatis, tanto mulierem aquariam, vile scortum amore complectatur, vt illo quasi superatus ab hac sitis ardentissimæ subsidium humilis exoptulet? *Quomodo tu Deus cum sis* &c. Hoc idem tu dicitis, quotiescumque illum videris in persona pauperis expositum à te mendicantem: & dum pulsus illos percipis, quibus cor tuum excitat, vt illi potum propines lacrimarum, orationis, pœnitentiæ, mortificationis acceptissimum. Quæ te premit ô Domine, corû indigentia, quæ ego aut possim, aut habeam? *Quomodo tu Deus cum sis bibere à me possis, quia sum mulier Samaritana.* Licet & hic totius excurre, & communem prosequi discursum, quem hic plures annotant.

XIX. Samaritanæ serupu- lus in. versus. XX. Similis & Iudæ patriar. eha.

Mulierem aduerte scrupulosam, quæ ex conscientia reprimitur dare vel semel aquam, imo vel verbum cum Christo colloqui, quod ab illa suppliciter exposcit: & scrupulo nullo turbatur serupu- quòd præteritis impudicitijs lasciuor domi- lus in. procum detineat impudentem. Perelegans fuit verus. ille Patriarchæ Iudæ serupulus: cum ad greges tenderet, offendit in via Thamar nurum suam, XX. sibi tamen incognitam, quam inhonestè ambi- & Iudæ- bit, promittens illi hædum de grege, & quàm patriar. primùm ad gregem accessit, hædum sumpsit, eha. tradit opilioni, atque, vade, curte velociter, il- lum mulieri deleat in bivio sedenti prostituta

non enim conuenit, vt me de mendacio redar- guat: *No mendaci nos arguere possit.* Magna scrupulus, ne verbo suo mendax deiciat ar nol- lus, quòd incestum intemperans commiserit. Proh illi proditores, quos die Mercurij habebimus, quorum auxiliatur conscientia, si Christum videant in terra expuentem, & de salui lutum componentem, & nequaquam, si Christum blaphemo ore demordeant, odio mortali ac diabolico prosequantur. Grauis scrupulus, ne die festo prætorium ascendant Pilati, vt se mundos Pat- chati reseruent, at nullus, quod falsos in Christum testes producerent, eiusque mortem ma- chinaretur innocentissimâ. Rabidâ suâ ac per- uersâ moti inuidiâ: at multos habent illi, habet & hæc in mundo sectatores. Hic anxietur scrupulo, quòd saluam ante communionem deglutierit, & nullo turbatur, quòd iniquis suis con- tractibus pauperum deglutierit facultates. Illa contremiscit, quòd in templo expuerit, nec ter- retur tot murmuracionibus quibus semper in colloquijs occupatur. Illum conscientia redar- guit, quod stramen in terra pedibus protruxerit, quòd formam crucis præferre videbatur, nec vi- lum sentis remorsum, quòd impudicis suis con- gitationibus, virâque libidinosa sanguinem conculcet Christi pretiosissimum.

§ 23. O mulier, si scires donum Dei. Daa promittit illi Redemptor pergrata mulieribus, pariter donum declarat à Deo illi oblatum.

Q Vid ages cœlestis amafiet numquid à propofitio languens desistes? Minime: non enim suis Sol radijs omittit impugnatu gelu de se quantum libet frigus emittens, donec illud in aquam dissoluat. Nec Ofeas mulierem fornicationum, licet morosa illum repellat, deserit, sed à Deo præceptum, audie, vt iterum & iterum redeat, nouisque semper blanditijs alliciat, & sol pro intensiore frigore caloris sui radios euibrat serueniores. Sic igitur agit: audita namque hac responsione, graui ac modesto illâ aspectu, verum blando intuetur, & vocem atcol- lens, altum imo de peccatore irahens suspitum, il- li sic ait: *O Mulier si scires donum Dei, & benefici- cium quod tibi præstat Deus, & quis est (& illa nosces qui dicit tibi. Da mihi bibere, tu forsitan sipti) potiffes ab eo, & (17) se) dediffes tibi aquam viuâ. O Mulier. Incipit cœlestis hic animarum*